

Alterace

Alterace je postup, při kterém nota (za určitých podmínek) získává dvojnásobek své původní hodnoty. Pro alteraci platí následující pravidla:

- 1) Alterace je možná pouze v perfektní menzuře.
- 2) Jestliže v perfektní menzuře stojí dvě noty stejné hodnoty mezi dvěma notami nejbližší vyšší hodnoty, potom hodnota druhé z nich se zdvojuje.

$$1) \text{ O } \blacksquare \blacklozenge \blacklozenge \blacksquare = \frac{3}{4} \quad \text{d.} \mid \text{d.} \mid \text{d.} \mid$$

$$2) \text{ O } \blacksquare \blacksquare \blacklozenge \blacklozenge \blacksquare = \frac{3}{4} \quad \text{d.} \mid \text{d.} \mid \text{d.} \mid \text{d.} \mid \text{d.} \mid$$

Poznámky:

- a) Kombinace pod č. 1 vyžaduje vždy uvedený (tj. alterační) výklad i přes to, že odporuje základnímu pravidlu o imperfekci a měla by být interpretována takto: $\frac{3}{4}$ d. | d. | d. |
V případě, že má být čtena „imperfektně“, musí být v zápisu použit *punctus divisionis* $\blacklozenge \blacklozenge \blacksquare$
- b) Alterace je opačným postupem k imperfekci. V prostředí perfektní menzury představuje komplementární prostředek k pravidlu *similis ante similem perfecta*, protože umožňují zapsat sled jambických figur (rytmus $\frac{3}{4}$ d. d.).

Rytmickou kombinaci pod č. 2 lze tedy zapsat pouze takto a nikoliv $\text{O } \blacksquare \blacksquare \blacklozenge \blacklozenge \blacksquare$

- c) Nota nejbližší vyšší hodnoty může být nahrazena i jejím valorem, což je skupina menších not v její úhrnné hodnotě.
Potom skupinu $\text{O } \blacklozenge \blacklozenge \blacklozenge \blacklozenge \blacklozenge \blacklozenge \blacksquare$ je nutno interpretovat takto: $\frac{3}{4}$ d. | d. | d. | d. | d. |

- 3) Nota může být alterována pouze tehdy, když nota za ní bezprostředně následující je nejbližší vyšší hodnoty.

- 4) Ligatura binaria c.o.p () mezi dvěma breves vyžaduje vždy alteraci druhé noty.

- 5) Pomlka alteruje, alterována však být nemůže.

$$\text{O } \blacksquare \text{ - } \blacklozenge \blacklozenge \text{ - } \blacksquare = \frac{3}{4} \quad \text{d.} \mid \text{d.} \mid \text{d.} \mid \text{d.} \mid$$
~~$$\text{d.} \mid \text{d.} \mid \text{d.} \mid \text{d.} \mid$$~~

- 6) Alterace je nemožná, jestliže je druhá nota ve skupině nahrazena jejím valorem.

